

Nr 192.

Godkänd av första kammaren den 5 juni 1916.

Godkänd av andra kammaren den 5 juni 1916.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl.

Maj:ts proposition angående ifrågasatt överenskommelse mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Västergötland—Göteborgs järnvägsaktiebolag, å andra sidan, angående vissa förutsättningar för eventuell framtida inlösen för svenska statsverkets räkning av bolagets järnväg mellan Torved och Gullspång m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 119.)

I en till riksdagen den 25 april 1916 avlåten proposition, nr 216, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande av bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden föreslagit riksdagen

dels medgiva, att överenskommelse mellan Eders Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Västergötland—Göteborgs järnvägsaktiebolag, å andra sidan, angående vissa förutsättningar för eventuell framtida inlösen för svenska statsverkets räkning av bolagets järnväg mellan Torved och Gullspång må träffas i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet angivna grunder,

dels i enlighet härmed för år 1917 anvisa ett anslag av 37,500 kronor att utgå av lånemedel,

dels ock, under förutsättning av bifall till vad sålunda föreslagits, besluta, att de i 1917 års riksstat bland inkomsterna upptagna lånemedel för produktiva ändamål skola höjas med 37,500 kronor.

Genom resolution den 19 augusti 1914 har Eders Kungl. Maj:t meddelat koncession å järnväg av 0,891 meters spårvidd från Torveds station å Mariestad—Gårdsjö järnväg till Gullspångs station å Nora bergslags järnväg. Järnvägen mellan Torved och Gullspång skulle till viss del,

Bihäng till riksdagens protokoll 1916. 14 saml. 71 häft. (Nr 192—193.)

nämligen mellan Torved och Stenbrotorp, erhålla samma sträckning som en tänkt statsbanelinje mellan Kristinehamn och Töreboda.

Därest en sådan statsbanelinje framdeles skulle komma till utförande, vore det givetvis för staten förmånligt, om man i stället för att anlägga en ny statsbana å hela sträckningen mellan Kristinehamn och Töreboda kunde låta den nu under byggnad varande järnvägen mellan Torved och Gullspång å sträckan mellan Torved och Stenbrotorp ingå som en del av den nya statsbanan. En förutsättning härför är emellertid, att bandelen mellan Torved och Stenbrotorp nu utföres på sådant sätt, att densamma i en framtid utan alltför stora kostnader kan bringas i överensstämmelse med de fordringar, vilka pläga uppställas på statens järnvägsbyggnader.

Genom ett godkännande av den i propositionen omförmälda överenskommelsen skulle staten förskaffa sig garanti härför. Bandelen ifråga skulle visserligen nu anläggas som smalspårig, men utföras på sådant sätt, att den lätteligen kunde förändras till normalspårig och i övrigt bringas i överensstämmelse med nyss angivna fordringar. De ändringar, som i sådant syfte erfordras i den ursprungliga byggnadsplanen, hava beräknats medföra en kostnad av 75,000 kronor, varav staten skulle betala hälften eller 37,500 kronor.

Då den preliminärt träffade överenskommelsen i frågan synts riksdagen medföra avsevärda fördelar för staten och då ett biträdande av denna överenskommelse på intet sätt kan anses binda Eders Kungl. Maj:ts och riksdagens handlingsfrihet i avseende å valet av linjesträckning för en eventuell förbindelsebana mellan inlandsbanans slutpunkt vid Vänern samt västra stambanan, har riksdagen ansett sig böra godkänna överenskommelsen i fråga.

Det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslaget för bidragande till kostnaden för bananläggningen mellan Torved och Stenbrotorp har i propositionen behandlats såsom en utgift för kapitalökning. Då emellertid anslaget ifråga icke kan betraktas såsom en ökning av någon staten tillhörig produktiv fond och då det för övrigt är ovisst, om anslaget verkligen kommer statens järnvägar till godo, bör anslaget uppföras bland de verkliga statsutgifterna under sjätte huvudtiteln. Anlitande av läne-medel för anslagets täckande blir under sådana förhållanden uteslutet.

Riksdagen har sålunda beslutat *dels* medgiva, att överenskommelse mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Västergötland—Göteborgs järnvägsaktiebolag, å andra sidan, angående vissa förutsättningar för eventuell framtida inlösen för svenska statsverkets räkning av bolagets järnväg mellan Torved och Gullspång må träffas i huvudsaklig överens-

stämmelse med i statsrådsprotokollet över civilärenden den 25 april 1916 angivna grunder; *dels ock* såsom bidrag till byggande av järnvägssträckan Torved—Stenbrotorp å extra stat för år 1917 under sjätte huvudtiteln anvisa ett anslag av 37,500 kronor.

Stockholm den 5 juni 1916.

Med undersåtlig vördnad.
